

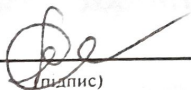
Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту

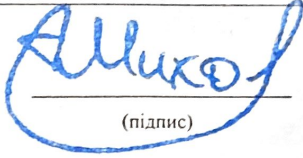
Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Управління сталим розвитком підприємств
(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Менеджмент»

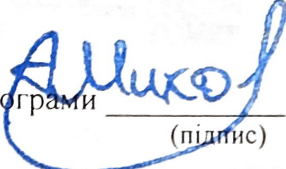
за спеціальністю **073 «Менеджмент»**

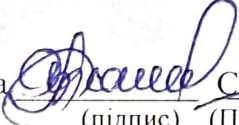
на **1 (бакалаврському) рівні вищої освіти**

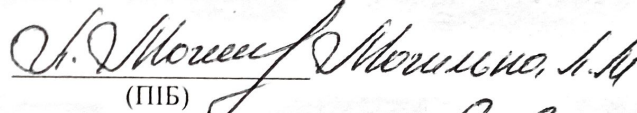
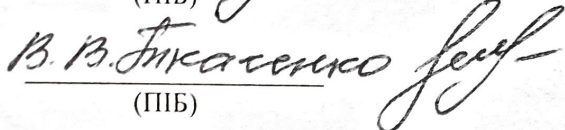
Розробник: Турчіна С. Г., к.е.н., доцент, доцент кафедри
(підпис)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту	протокол від « <u>22</u> » <u>06</u> 2021р. № <u>14</u>
	Завідувач кафедри <u></u> Михайлов А.М. (підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Михайлов А.М.
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Строченко Н.І.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: М. М. Мохинська
(ПІБ)
 В. В. Ткаченко
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Барошник В.В.
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: «22» 06 2021р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри менеджменту	Завідувач кафедри менеджменту	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Управління сталим розвитком підприємств		
2.	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту / менеджменту		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	ОК може бути запропонований для	073 «Менеджмент»		
5.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівні вищої освіти		
6.	Семестр та тривалість вивчення	Денна/Заочне 8 семестр, 15 тижнів / 8 семестр, 18 тижнів		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) - 44		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
		30/14	30/10	-
				90/126
9.	Мова навчання	Українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Доцент кафедри менеджменту, кандидат економічних наук (PhD) Турчина Світлана Григорівна		
11.1	Контактна інформація	styrchina68@gmail.com ; ауд. 303 - е		
11.	Загальний опис освітнього компонента	<p>Вивчення дисципліни «Управління сталим розвитком підприємств» є важливою складовою підготовки менеджера та займає суттєве місце в його майбутній практичній діяльності. Для підприємства, яке функціонує в умовах зростаючої невизначеності і динамічності зовнішнього середовища, одним з головних чинників забезпечення конкурентоспроможності є сталий розвиток. У зв'язку з цим управління сталим розвитком – важлива умова ефективності життєдіяльності підприємств. Дисципліна забезпечує вивчення теоретичних засад та набуття практичних умінь адекватного новим умовам господарювання процесу управління сталим розвитком вітчизняних підприємств. Основна увага приділяється: принципам та цілями сталого розвитку, завданням та індикаторам сталого розвитку бізнес діяльності, вивченню інструментів оцінки сталості економічної діяльності на різних рівнях управління господарською діяльністю, розгляду методів управління сталим розвитком в різних галузях економічної діяльності, спираючись на добровільні міжнародні стандарти сталого розвитку.</p>		
12.	Мета освітнього компонента	Формування у майбутніх фахівців системних теоретичних знань і практичних навичок щодо впровадження принципів і методів управління сталим розвитком в управлінні підприємством.		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Особливі умови відсутні		
14.	Політика академічної доброчесності	<p>Дотримання засад політики академічної доброчесності реалізується на засадах положень «Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ»</p> <p>Списування – завдання не зараховується.</p> <p>Використання заборонених засобів під час контрольних засобів – відповідь не зараховується.</p> <p>Плагіат – завдання не зараховується.</p>		
15.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4655		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Розуміти фундаментальні принципи сталого розвитку та концепцію сталого виробництва і сталого споживання в різних сферах економічної діяльності. Використовувати теоретичну базу та знання для ефективного управління сталим розвитком підприємств.	Тести множинного вибору
ДРН 2. Встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.	Тести множинного вибору
ДРН 3. Аналізувати й структурувати проблеми підприємства, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.	Тести множинного вибору
ДРН 4. Розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері менеджменту, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.	Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендована література
	Аудиторна робота				Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з				
	ден.	заочн.	ден.	заочн.	ден.	заочн.	
Тема 1. <i>Мета та завдання курсу. Основні визначення</i> 1. Предмет і завдання курсу. 2. Управління сталим розвитком підприємств як навчальна дисципліна. 3. Концептуальні підходи до визначення категорій «сталий розвиток» та «розвиток підприємств». 4. Історія поняття сталого розвитку. 5. Основні завдання та специфіка сталого розвитку підприємств.	2	2	2	2	7	10	1, 3, 47, 8, 10, 11, 12, 17, 19, 21
Тема 2. <i>Сутність концепції сталості розвитку</i> 1. Основна ідея, мета та особливості сталого розвитку. 2. Фактори зовнішнього та внутрішнього середовища 3. Принципи сталого розвитку. 4. Цілі сталого розвитку до 2030 року. 5. Глобальні проблеми сталості розвитку у різних сферах	2	-	2	-	8	10	3, 7, 8, 10, 13, 14, 17, 18, 20, 22

економічної діяльності							
<p>Тема 3. <i>Складові моделі сталого розвитку</i></p> <p>1. Економічна складова моделі сталого розвитку.</p> <p>2. Методи та інструменти економічно сталого управління розвитком</p> <p>3. Екологічна складова моделі сталого розвитку.</p> <p>4. Методи та інструменти екологічно сталого управління розвитком</p> <p>5. Розвиток людського потенціалу і соціальні цінності сталого розвитку.</p> <p>6. Методи та інструменти досягнення соціальної справедливості в управлінні сталим розвитком</p> <p>7. Поняття сталого виробництва та споживання.</p>	4	2	2	-	10	11	2, 3, 5, 8, 10, 12, 14, 15, 17, 18
<p>Тема 4. <i>Економічне зростання і сталий розвиток</i></p> <p>1. Економічний розвиток та економічне зростання</p> <p>2. Фактори економічного зростання і сталий розвиток</p> <p>3. Теорії сталого розвитку</p> <p>4. Слабка та сильна стійкість</p>	2	2	2	-	8	10	1, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 18, 20
<p>Тема 5. <i>Система менеджменту сталого розвитку підприємства</i></p> <p>1. Завдання та принципи управління сталим розвитком підприємства</p> <p>2. Класифікація факторів та умов, що впливають на стійкий розвиток підприємства</p> <p>3. Вимірювання сталості та управління сталим розвитком підприємства</p> <p>4. Розробка та впровадження програм переходу підприємств до сталого розвитку</p>	2	2	4	-	8	11	1, 3, 8, 9, 10, 11, 13, 17, 21, 22
<p>Тема 6. <i>Структура механізму управління сталим розвитком підприємства</i></p> <p>1. Можливий ризик у механізмі управління сталим розвитком підприємства. Економічна межа ризику на підприємстві.</p> <p>2. Господарський механізм на підприємстві з урахуванням аспектів діяльності підприємства.</p> <p>3. Саморозвиток та адаптивність господарського механізму.</p> <p>5. Альтернативи розвитку</p>	4	2	2	2	8	11	1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 14, 17, 21

підприємства. Складність структури управління. 6. Вибір вектору розвитку підприємства.							
Тема 7. <i>Потенціал розвитку підприємства та його оцінювання</i> 1. Поняття потенціалу розвитку підприємства, їх загальна характеристик 2. Оцінювання потенціалу сталого розвитку підприємства. 3. Індикатори сталого розвитку підприємства. 4. Формальні та неформальні показники сталого розвитку підприємств	2	-	4	2	8	10	3, 5, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 20, 21
Тема 8. <i>Особливості управління інноваційною діяльністю як основи сталого розвитку підприємства</i> 1. Конкурентоспроможність підприємства і його інноваційна діяльність. 2. Інноваційний потенціал підприємства (організації) як найважливіший чинник конкурентоспроможності. 3. Особливості організації оплати і стимулювання праці в інноваційній діяльності. 4. Опір персоналу підприємства інноваціям. 5. Управління конфліктами в процесі інноваційного розвитку. 6. Прогнозування і ухвалення інноваційних рішень. 7. Глобальні інноваційні процеси і особливості їх організації.	4	2	4	2	9	13	1, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 17, 18, 19, 22
Тема 9. <i>Управління реструктуризацією підприємства. Реінжиніринг бізнес-процесів.</i> 1. Сутність та кваліфікаційні ознаки реструктуризації підприємства 2. Розробка програми реструктуризації та її реалізація 3. Методи реструктуризації та сфера їх застосування 4. Сутність, цілі, етапи та види реінжинірингу бізнес-процесів. 5. Оцінка факторів ризику в системі реінжинірингу бізнес-процесів. Умови успішного реінжинірингу.	2	-	2	-	6	10	1, 3, 6, 8, 10, 13, 15, 19, 20, 21, 22
Тема 10. <i>Основні вимоги до менеджера в підприємстві</i>	2	-	2	-	6	10	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 18, 19, 20

1. Роль менеджера в системі управління сталим розвитком підприємства 2. Головні якості менеджера 3. Формування компетенцій і здібностей менеджера 4. Знання та уміння менеджера в процесі управління сталим розвитком підприємства							
Тема 11. <i>Управлінське рішення в системі менеджменту сталого розвитку підприємства</i> 1. Основні поняття сутності управлінського рішення 2. Зміст і структура процесу прийняття управлінського рішення 3. Управлінське рішення в системі менеджменту сталого розвитку підприємства 4. Моніторинг управлінських рішень в системі менеджменту сталого розвитку підприємств	2	-	2	2	6	10	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 17, 18, 19, 22
Тема 12. <i>Моделювання управлінських процесів і прогнозування потенціалу розвитку аграрних підприємств для досягнення цілей сталого розвитку</i> 1. Моделювання взаємозв'язків складових потенціалу розвитку як фундаментальної основи для сталого розвитку аграрних підприємств 2. Науково-методичний підхід до прогнозування потенціалу розвитку агропідприємств 3. Побудова моделі формування безперервного циклу управління сталим розвитком аграрного підприємства	2	2	2	-	6	10	3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 17, 21, 22
Всього	30	14	30	10	90	126	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання	Кільк-ть годин	Методи навчання	Кільк-ть годин
ДРН 1. Розуміти фундаментальні принципи сталого розвитку та концепцію сталого виробництва і сталого споживання в різних сферах економічної діяльності. Використовувати теоретичну базу та знання для ефективного управління сталим розвитком підприємств.	Лекція, практичне заняття, обговорення актуальних питань	15/6	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка презентацій	22/31

ДРН 2. Встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.	Лекція, практичне заняття, презентації	15/6	Опрацювання теоретичного матеріалу	23/32
ДРН 3. Аналізувати й структурувати проблеми підприємства, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.	Лекція, практичне заняття, обговорення актуальних питань	15/6	Опрацювання теоретичного матеріалу	22/31
ДРН 4. Розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері менеджменту, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.	Лекція, практичне заняття, обговорення актуальних питань	15/6	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних розрахункових завдань	23/32

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1 Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань	25 балів / 10%	Протягом семестру
2.	Тест множинного вибору	25 балів / 10%	Протягом семестру
3.	Індивідуальне розрахункове завдання	20 балів / 10%	На 14 тижні
4.	Екзамен – тест множинного вибору	30 балів / 30%	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	відмінно
Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань	<10 балів	10-14 балів	15-20 балів	21-25 балів
	Не вирішуються основні числові задачі	Вирішувати основні числові задачі, використовуючи відповідні методи	Вирішувати низку числових задач, використовуючи відповідні методи	Вирішувати складні числові проблеми, використовуючи відповідні методи.
Тест множинного вибору	<10 балів	10-14 балів	15-20 балів	21-25 балів
	<12 вірних відповідей	12-14 вірних відповідей	14-18 вірних відповідей	18-20 вірних відповідей
Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання (підготовка, презентація, захист)	<10 балів	10-13 балів	14-16 балів	17-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Представити результати досліджень у різний спосіб	Представити результати розслідувань у відповідному форматі	Представити результати досліджень у способі, що є найбільш відповідним за певних обставин,

				використовуючи різні форми подання інформації
	<12 вірних відповідей	12-14 вірних відповідей	14-18 вірних відповідей	18-20 вірних відповідей
Екзамен – тест множинного вибору	<19 балів	19-23 балів	24-28 балів	29-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Письмовий зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань	Протягом 2 тижня
2	Письмовий зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання розрахунково-аналітичних завдань	Протягом 9 тижня
3	Письмовий зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання розрахунково-аналітичних завдань (підготовка, презентація, захист)	Протягом 11 тижня
4	Письмовий зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання розрахунково-аналітичних завдань	Протягом 14 тижня

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники:

1. Антошкіна Л.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч.-метод. посіб. Донецьк: Юго-Восток, 2012. 450 с.
2. Бабець І.Г. Сталий розвиток і безпека регіону: навч. Посібник. Львів : ЛДУВС. 2015. 268 с.
3. Бабій О.М., Малишко В.С., Пудичева Г.О. Управління вартістю підприємства: навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, Ротапринт, 2016. 207 с.
4. Велика К.В. Розвиток інноваційно-орієнтованого промислового підприємства: фінансове та організаційне забезпечення: монографія. Одес. нац. політехн. ун-т. Одеса; Луганськ: Ноулідж, 2013. 160 с.
5. Верба В. А. Гребешкова О. М. Управління розвитком компанії: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2011. 482 с.
6. Довбенко В. І., Мельник В. М. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібник. Львів: вид-во Львівської політехніки, 2011. 229 с.

6.1.2 Інші джерела:

7. Гончаренко Е.Н. Устойчивое развитие предприятия: методология, механизмы, модели: монография
8. Грицуленко С.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2014. 99 с.
9. Коваленко Н. В. Організаційне забезпечення управління розвитком підприємств: цілі, принципи, функції та завдання. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління. 2019. Т. 30 (69). № 4. С. 69–77.
10. Кулакова С. Ю. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ імені Юрія Кондратюка, 2015. 214 с.
11. Маршалок М. С. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібн. для самостійного вивчення дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» Київ, 2014. 322 с.
12. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України № 722/2019 від 30.09.2019.
13. Сабадирьова А. Л., Бабій О. М., Куклінова Т. В., Салавеліс Д. Є. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібник. Одеса : ОНЕУ, Ротапринт, 2013. 343 с.
14. Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020». Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015.
15. Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібник. Суми: Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», 2016. 278 с.
16. Clarke T. Theories of Corporate Governance: The Theoretical Foundations London; New York: Routledge, 2014.

6.2 Додаткові джерела:

17. Бібліотека СНАУ: <https://library.snau.edu.ua/>
18. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
19. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
20. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
21. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
22. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>